

ജനനിബിഡമായ അങ്കമാലി - ചമ്പന്നൂർ
മേഖലയിൽ വ്യത്യസ്തങ്ങളായ
രാസവസ്തുക്കൾ ഉപയോഗിച്ചും
ലൈസൻസും മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ
സംവിധാനങ്ങളുമില്ലാതെയും
പ്രവർത്തിക്കുന്ന വ്യവസായശാലകൾ
തീർക്കുന്ന മരണക്കയങ്ങളുടെ
ആഴം വെളിപ്പെടുത്തുന്നു മാർട്ടിൻ

അങ്കമാലി - ചമ്പന്നൂർ മരണക്കയം തീർക്കുന്ന വ്യവസായങ്ങൾ

“കേരളത്തിലെ എറണാകുളം ജില്ലയിലെ ഒരു മുൻസിപ്പിലാറ്റിയും ദേശീയ പാത 544ന്റെയും എം.സി റോഡിന്റെയും അരികിലായി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ഒരു പട്ടണമാണ് അങ്കമാലി. കൊച്ചിനഗരത്തിൽ നിന്നും 30 കിലോമീറ്റർ വടക്ക് വശത്തായാണ് അങ്കമാലിയുടെ സ്ഥാനം. ജലസേചനസൗകര്യംകൊണ്ട് സമ്പന്നമായ ഒരു കാർഷിക മേഖല അങ്കമാലിക്കുണ്ട്. 1966 ൽ സാക്ഷാത്കരിക്കപ്പെട്ട നാഷണൽ ഹൈവേ അങ്കമാലി പട്ടണത്തിലൂടെ കടന്നു പോകുന്നു. കൂടാതെ ജപ്പാൻ ഹിറ്റാച്ചി കമ്പനിയുടെ സഹായത്തോടെ 1963ൽ ട്രാൻസ്ഫോർമേഴ്സ് ആന്റ് ഇലക്ട്രിക്കൽസ് കേരള ലിമിറ്റഡ് (ടെൽക്) നിലവിൽവന്നു...”

കേരളത്തിൽ ഏലൂർ കഴിഞ്ഞാൽ വ്യാവസായിക മലിനീകരണത്തിന്റെ ഭീകരതകൾ അതിന്റെ എല്ലാ അർത്ഥത്തിലും അനുഭവപ്പെടുന്ന ഒരു നഗരസഭ അതിന്റെ ചരിത്രപരവും ഭൂമിശാസ്ത്രപരവുമായ പ്രത്യേകതകളെ പറ്റി ഊറ്റംകൊള്ളുന്ന വെബ്സൈറ്റിൽ നിന്നുമുള്ള വരികളാണ് മുകളിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്. ഈ ഊറ്റം കൊള്ളലുകളെ വ്യാവസായിക മലിനീകരണത്തിന്റെ ദുരന്തഫലങ്ങൾ നശിപ്പിച്ചു തുടങ്ങിയിരിക്കുന്ന വാർത്തകളാണ് ഇപ്പോൾ അങ്കമാലിക്ക് പറയാനുള്ളത്. അക്കാര്യം എന്തായാലും നഗരസഭ തങ്ങളുടെ ജാലകത്തിൽ കാണിച്ചിട്ടില്ല.

വ്യവസായവൽക്കരണത്തിലൂടെ സാമൂഹ്യപുരോഗതി എന്ന ആശയത്തെ പിൻപറ്റി 1960 കളിലാണ് അങ്കമാലി - ചമ്പന്നൂർ മേഖലകളെ കേന്ദ്രീകരിച്ച് വ്യവസായ ശാലകൾ അങ്കമാലിയിൽ മുളച്ചുവരാൻ തുടങ്ങിയത്. 1963 ൽ ടെൽക് എന്ന പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനം നിലവിൽ വന്നതാണ് ഈ മേഖലയിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു സംഭവം. വ്യവസായ വൽക്കരണം, പുരോഗതി തുടങ്ങിയ മനോഹരമായ പുരോഗമനാശയങ്ങൾക്ക് വഴി മാറാൻ അങ്കമാലി വാസികൾ ആ കാല

കങ്ങൾ പുറന്തള്ളുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക് കമ്പനികൾ, ഫ്ലൂറൈഡ് ഉൾപ്പെടെ മാതൃക വിഷവസ്തുക്കൾ പുറത്തുവിടുന്ന അലുമിനിയം കമ്പനി എന്നിവ ഇവിടെയുണ്ട്.

കൊടൈക് കെമിക്കൽസ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള പെയിന്റ് നിർമ്മാണ സംരംഭകർ പുറത്തുവിടുന്ന വിഷദ്രവ്യങ്ങൾ തങ്ങൾക്ക് വലിയ ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാക്കുന്നുണ്ട് എന്ന് തദ്ദേശവാസികളുടെ പഴക്കം ചെന്ന ഒരു പരാതിയാണ്. 2010 ജനവരി 4 ന് കൊടൈകിൽനിന്ന് പുറത്തുവന്ന ബുട്ടിൽ ആൽക്കഹോൾ എന്ന പെയിന്റ് ലായകമായി ചേർക്കുന്ന രാസവസ്തു ജനങ്ങൾക്ക് ശ്വാസതടസ്സവും കണ്ണെരിച്ചിലുമുണ്ടാ

ഘട്ടങ്ങളിൽ എന്നേയും പോലെ തന്നെ തയ്യാറായി. അന്ന് അതിനായി കുടിയൊഴിക്കപ്പെട്ടവർ വ്യവസായ മേഖലയ്ക്ക് ചുറ്റും പുതിയ പ്രതീക്ഷകളോടെ ജീവിതം ആരംഭിച്ചു.

തൊണ്ണൂറുകളുടെ ആരംഭത്തിൽ തുടങ്ങിയ പുത്തൻ സാമ്പത്തിക നയങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയ മുഖ്യരഹിത സാംസ്കാരിക വ്യവസ്ഥിതിയിൽ അങ്കമാലിയും മാറി. പണാധിഷ്ഠിതമായ പുതിയ വിപണി കേന്ദ്രീകൃത വ്യവസ്ഥയിൽ വ്യവസായശാലകൾ ലാഭം മാത്രം ലക്ഷ്യമാക്കി പ്രവർത്തിക്കാനാരംഭിച്ചു. വ്യവസായശാലകളുടെ എണ്ണം വർദ്ധിച്ചു, വിസ്തൃതിയും. ഇന്ന് അങ്കമാലി മുൻസിപ്പാലിറ്റിയുടെ രണ്ട് വാർഡുകളിലും നെടുമ്പാശ്ശേരി പഞ്ചായത്തിലെ ഒരു വാർഡിലുമായി ഈ മേഖല പരന്നു കിടക്കുന്നു. 120 ൽപരം കമ്പനികൾ, അത്യം വ്യത്യസ്തങ്ങളായ രാസവസ്തുക്കൾ ഉപയോഗിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നവ ഈ പ്രദേശത്തുണ്ട്. ഇവയിൽ പലതിനും ലൈസൻസു പോലുമില്ല. ഔദ്യോഗിക കണക്കനുസരിച്ച് 18 കമ്പനികൾ ഇങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. മൂന്ന് സ്കൂളുകളും രണ്ടു കോളേജുകളും ഈ വിഷം തുല്യമായ കമ്പനികൾക്കിടയിലാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്.

ഒരു പ്രദേശത്തെ നരകമാക്കാവുന്ന എല്ലാ രാസമാലിന്യങ്ങളും ഇന്ന് ചാവന്നൂർ മേഖലയിൽ കുന്നുകൂടുന്നുണ്ട്. കാൻകോറിൽനിന്നും പീറ്റേഴ്സിൽ നിന്നും മദ്രേഴ്സ് റൈസ് മില്ലിൽ നിന്നുമുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ തൊട്ടടുത്തുള്ള ഏക്കറുകണക്കിന് വരുന്ന വ

ഒരു പ്രദേശത്തെ നരകമാക്കാവുന്ന എല്ലാ രാസമാലിന്യങ്ങളും ഇന്ന് ചാവന്നൂർ മേഖലയിൽ കുന്നുകൂടുന്നുണ്ട്. കാൻകോറിൽനിന്നും പീറ്റേഴ്സിൽ നിന്നും മദ്രേഴ്സ് റൈസ് മില്ലിൽ നിന്നുമുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ തൊട്ടടുത്തുള്ള ഏക്കറുകണക്കിന് വരുന്ന വയലുകളെ വിഷയമാക്കുന്നു. 200 ഹെക്ടർ പാടശേഖരങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും നശിച്ചു എന്നാണ് കണക്ക്. പ്രദേശത്തെ കിണറുകൾ മലിനീകരിക്കപ്പെട്ടു. മിക്കവാറും പേർ കിണറുകൾ മുടിക്കഴിഞ്ഞു. ഉപയോഗശൂന്യമായ വെള്ളത്തിന്റെ നാറ്റം അങ്ങനെയെങ്കിലും ഇല്ലാതാക്കാമല്ലോ! പ്രാണവായുവിനെ വിഷയമാക്കുന്ന എം.എസ് റബ്ബർ കമ്പനി ശ്വാസന വ്യൂഹത്തേയും മസ്തിഷ്കത്തെയും ബാധിക്കുന്ന രോഗങ്ങൾ വിതയ്ക്കുന്നു. റബ്ബർ കത്തിക്കുമ്പോഴും പൊടിക്കുമ്പോഴുമുണ്ടാകുന്ന കാർബൺ മോണോക്സൈഡ്, കരി ഇവയെല്ലാം ജനജീവിതം ദുരിതമാക്കുന്നു.

യലുകളെ വിഷയമാക്കുന്നു. 200 ഹെക്ടർ പാടശേഖരങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും നശിച്ചു എന്നാണ് കണക്ക്. പ്രദേശത്തെ കിണറുകൾ മലിനീകരിക്കപ്പെട്ടു. മിക്കവാറും പേർ കിണറുകൾ മുടിക്കഴിഞ്ഞു. ഉപയോഗശൂന്യമായ വെള്ളത്തിന്റെ നാറ്റം അങ്ങനെയെങ്കിലും ഇല്ലാതാക്കാമല്ലോ! പ്രാണവായുവിനെ വിഷയമാക്കുന്ന എം.എസ് റബ്ബർ കമ്പനി ശ്വാസന വ്യൂഹത്തേയും മസ്തിഷ്കത്തെയും ബാധിക്കുന്ന രോഗങ്ങൾ വിതയ്ക്കുന്നു. റബ്ബർ കത്തിക്കുമ്പോഴും പൊടിക്കുമ്പോഴുമുണ്ടാകുന്ന കാർബൺ മോണോക്സൈഡ്, കരി ഇവയെല്ലാം ജനജീവിതം ദുരിതമാക്കുന്നു.

അമോണിയ പ്ലാന്റാണ് പ്രദേശത്തെ മറ്റൊരു പ്രശ്നം നിരന്തരം ചോർച്ച ഭീഷണി ഉയർത്തുന്നു ഈ പ്ലാന്റ്. ശ്വാസകോശ സംബന്ധമായ വിവിധ രോഗങ്ങളാണ്. അമോണിയ ശ്വസിക്കുന്നതിലൂടെ ഉണ്ടാകുന്നത്. ഡയോക്സിൻ പോലുള്ള ഉഗ്രവിഷവാത

ക്കി. പരിഭ്രാന്തരായ ആളുകൾ വീടുപേക്ഷിച്ച് അർദ്ധരാത്രി തന്നെ പലായനം ചെയ്തു. നെക്രോസിസ് (കലകൾ മുതമാക്കുന്ന അവസ്ഥ) അറ്റക്സിയ (ശരീര പേശികളുടെ ഏകോപനം നഷ്ടപ്പെടുന്ന അവസ്ഥ) എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ വൻ ശാരീരിക പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് ഇടയാക്കുന്ന രാസവസ്തുവാണ് ബുട്ടിൽ ആൽക്കഹോൾ. ഒരു പ്രദേശത്തെ മുഴുവൻ അഗ്നിക്കിരയാക്കാൻ ഇതിനു കഴിയും. ഇത് വെറുമൊരു ആശങ്കമാത്രമല്ല എന്ന് 2011 ജൂൺ 16ന് അർദ്ധരാത്രി അങ്കമാലിക്കാർ തിരിച്ചറിഞ്ഞു. കൊടൈക് കെമിക്കൽസിൽ അനധികൃതമായി സൂക്ഷിച്ചിരുന്ന 60,000 ലിറ്ററോളം ബുട്ടിൽ ആൽക്കഹോളിന് തീപ്പിടിച്ചു. നാടിനെ നടുക്കിയ പൊട്ടിത്തെറിയോടെ തീ ആളിക്കത്തി. നാലു മണിക്കൂറോളം ജനങ്ങളെ മരണമുഖത്ത് നിർത്തി. വെറും 1000 ലിറ്റർ ലായകം മാത്രമെ സൂക്ഷിക്കാനുള്ള അനുവാദമുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ ഇവർക്ക്. എന്നിട്ടും അധികൃതരുടെ മൗ

കല്ലാൺ ജുവലേഴ്സിന്റെ റിഫൈനറിക്കെതിരെ പരാതി

തുശൂർ ആസ്ഥാനമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന കല്ലാൺ ജുവലേഴ്സ് ജനവാസ കേന്ദ്രമായ തൃശൂരിലെ പൂക്കുന്നം സിതാരാം മിൽ റോഡിൽ വലിയ തോതിലുള്ള സ്വർണ്ണ ശുദ്ധീകരണ/ ആഭരണ നിർമ്മാണശാല തുടങ്ങുന്നതിനെതിരെ നാട്ടുകാർ പ്രതിഷേധവുമായി രംഗത്ത്. ജനങ്ങൾ തിങ്ങിപ്പാർക്കുന്ന ഒരു പ്രദേശത്ത് ഇതുപോലുള്ള റിഫൈനറി തുടങ്ങിയാലുണ്ടാകുന്ന ഭവിഷ്യത്തുകളാണ് ജനങ്ങളെ ആശങ്കയിലാഴ്ത്തിയിരിക്കുന്നത്. റിഫൈനറിയുടെ പ്രവർത്തനത്തിനായി ഒരു ബഹുനിലക്കെട്ടിടം കല്ലാൺ ജുവലേഴ്സ് പണിതീർത്തിട്ടുണ്ട്. റസിഡൻഷ്യൽ ഏരിയയിലെ വീടുകളോട് ചേർന്നാണ് കെട്ടിടം നിൽക്കുന്നത്.

റിഫൈനറിയിൽനിന്നും പുറത്തേക്ക് ഒഴുക്കിവിടുന്ന സ്വർണ്ണ ശുദ്ധീകരണത്തിനുപയോഗിക്കുന്ന രാസവസ്തുക്കളുടെ മലിനജലം ഒഴുക്കിയെത്തുന്നത് ഹരിനഗർ എന്ന നാനൂറിൽ അധികം കുടുംബങ്ങൾ താമസിക്കുന്ന ജനവാസകേന്ദ്രത്തിലേക്കാണ്. രാസവസ്തുക്കൾ അടങ്ങിയ മലിനജലം കിണറുകളിലെത്തുകയും കൂടി

വെള്ളം മലിനീകരിക്കപ്പെടുകയും കാൻസർ തുടങ്ങിയ മാരക രോഗങ്ങൾ ഉണ്ടാവാനുണ്ടായാകയും ചെയ്യും എന്നതാണ് നാട്ടുകാരെ പ്രതിഷേധത്തിലേക്ക് നയിക്കുന്നത്. അതുപോലെ തന്നെ റിഫൈനറിയിൽ നിന്നും പുകക്കുഴലിലൂടെ പുറത്തുവരുന്ന വിഷപ്പുക വായുവിൽ കലർന്ന് അന്തരീക്ഷ മലിനീകരണവുമുണ്ടാകും. വലിയ തോതിലുള്ള ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങൾക്ക് കാരണമാകുന്ന റിഫൈനറിക്ക് അനുമതി നൽകരുതെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ട് നാട്ടുകാർ കോർപ്പറേഷനും ജനപ്രതിനിധികൾക്കും പരാതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ജനവാസകേന്ദ്രത്തിൽ ഇത്തരമൊരു റിഫൈനറിക്ക് മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡ് അനുമതി നൽകിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനമെന്താണെന്ന് വിവരാവകാശ നിയമപ്രകാരം നാട്ടുകാർ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

കേരളത്തിലെ പ്രബല സ്വർണ്ണവ്യവസായികളായ കല്ലാണിനെതിരെയുള്ള ആരോപണത്തെക്കുറിച്ച് അന്വേഷിക്കാൻ പോലും മാധ്യമങ്ങൾ തയ്യാറാകാതിരിക്കുന്നതിലും ഇവർക്ക് പരാതിയുണ്ട്.

ബന്ധങ്ങൾക്ക്: കെ.എൻ. ചന്ദ്രശേഖരൻ, 0487 2387894

നാനൂറുവാദത്തോടെ ഒരു പൊട്ടിത്തെറിയുണ്ടാകുന്നതുവരെ കമ്പനി പ്രവർത്തിച്ചു. ഭൂഗർഭജലം ഊറ്റിക്കുടിക്കുന്ന കുപ്പിവെള്ള ഫാക്ടറികൾ ഇവിടെയുണ്ട്. പെരുമ്പാവൂർ പ്ലൈവുഡ് കൺസോർഷ്യം ഫാക്ടറി മാരകരാസ പദാർത്ഥമായ ഫോർമൽ ഡിഹൈഡ് അനിയന്ത്രിതമായി ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. അമേരിക്ക പോലുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ പ്ലൈവുഡിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നത് നിരോധിച്ചു വസതുവാൻ ഫോർമൽ ഡിഹൈഡ്. കാൻസറിന് കാരണമാകുമെന്ന് തെളിയിക്കപ്പെട്ട ഈ വസ്തു ശ്വാസനവ്യൂഹത്തിനും ത്വക്കിനും രോഗങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കും. പ്രത്യുൽപാദന വ്യവസ്ഥയേയും രക്തചംക്രമണ വ്യവസ്ഥയേയും ബാധിക്കും. ആസ്തമക്ക് ഇത് ഒരു പ്രധാന കാരണമാണ്.

കാതിക്കൂടം നിറ്റാജലാറ്റിൻ കമ്പനിയിൽനിന്ന് പുറംതള്ളുന്ന വെയ്സ്റ്റ് ഉപയോഗിച്ച് നിർമ്മിക്കുന്ന വളം നിർമ്മാണ യൂണിറ്റ് ഇവിടെയുണ്ട്. പാലക്കാട് കഞ്ചിക്കോട് ഗുരുതരമായ പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അയേൺ 'സ്ക്രാപ്പ് റീറോളിങ്ങ് യൂണിറ്റ്' ടെൽക്കിന് പിന്നിലായി വരാൻ പോകുന്നു എന്നതാണ് പുതിയ വാർത്ത. ടെൽക്ക് എന്ന പൊതു മേഖല സ്ഥാപനവും മലിനീകരണത്തിൽ ഒട്ടും പിന്നിലല്ല.

ട്രാൻസ് ഫോർമറുകളിൽ നിറയ്ക്കുന്ന ഓയിൽ പരന്നൊഴുകി പൊന്നുവിലയുന്ന വയലുകളെ 'എണ്ണപാടങ്ങൾ' ആക്കി മാറ്റിയത് ടെൽക്കാണ്.

വിവിധ ഗവൺമെന്റ് ഏജൻസികളുടെ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിക്കാതെ, മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ സംവിധാനങ്ങളെ നോക്കുകുത്തികളാക്കി, അവ പ്രവർത്തിപ്പിക്കാനാവശ്യമായ ചെലവിനെയും ലാഭത്തിന്റെ കണക്കിലേക്കും മാറ്റാൻ ശ്രമിക്കുന്ന മുല്യരഹിതമായ ബിസിനസ് താൽപര്യമുള്ളവരാണ് ഇവിടം ഭരിക്കുന്നത്. തൊഴിൽ നഷ്ടമെന്ന പേരിൽ തൊഴിലാളികളെ പ്രകോപിപ്പിക്കുകയും പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളെ തടസ്സപ്പെടുത്തുകയുമാണ് അവർ ചെയ്യുന്നത്. തൊഴിലാളികളെയാണ് മോശം തൊഴിൽ സാഹചര്യങ്ങൾ പ്രധാനമായും ബാധിക്കപ്പെടുന്നത് എന്ന സത്യം കമ്പനികൾ മറച്ചുവയ്ക്കുന്നു. പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ ട്രേഡ് യൂണിയനിനും എന്ന വാക്കാകട്ടെ തൊഴിലാളിനേതാക്കൾ വേണ്ട വിധം മനസിലാക്കിയിട്ടില്ല.

സാമൂഹ്യപ്രവർത്തകർക്കും തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ഈ മേഖലയിൽ ധാരാളം പ്രവർത്തിക്കാനുണ്ട്. വിദഗ്ധന്മാരെ ഉപയോഗിച്ച്

ബോധവൽക്കരണം നടത്താനും ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയിൽ പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദപരമായ നിലപാടുകൾ ഉൾപ്പെടുത്താനും അവർ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അങ്കമാലി - ചമ്പന്നൂർ മേഖലയിലെ മലിനീകരണ വിഷയത്തിൽ പൊതു ജനങ്ങളുടെ ഇടപെടൽ 2005 മുതൽ സജീവമാണ് എന്നത് ശുഭോദർക്കമായ കാര്യമാണ്. ശക്തമായ പ്രക്ഷോഭ പരിപാടികൾ ഇവിടെ നടന്നിട്ടുണ്ട്. സ്വയം ഉറക്കം നടിച്ച മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡ് ചെറിയ തോതിലെങ്കിലും നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാൻ നിർബന്ധിതരാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പല കമ്പനികൾക്കും അവരുടെ അനധികൃത പ്രവർത്തനങ്ങൾ മൂലം അടച്ചുപൂട്ടൽ നോട്ടീസ് ലഭിച്ചുകഴിഞ്ഞു. മനുഷ്യജീവൻ പന്താടുന്ന മുലയനതാൽപര്യങ്ങൾക്കെതിരെ ഇനിയും പ്രതിഷേധം ശക്തിപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്. അങ്കമാലിയിൽ വീണ്ടും പ്രകൃതി തളിർക്കുമെന്ന് നമുക്ക് പ്രത്യാശിക്കാം. സ്പെഷ്യൽ സമാനമായ ജലവും പുളയ്ക്കുന്ന മത്സ്യ സമ്പത്തുമായി മാഞ്ഞാലി പൂഴവീണ്ടുമൊഴുകുന്നത് നമുക്ക് സ്വപ്നം കാണാം. പുത്തൻ തലമുറയ്ക്ക് ആരോഗ്യമുള്ള പരിസ്ഥിതി എന്ന വാഗ്ദാനം പാലിക്കാൻ പക്ഷേ ഇനിയും സമരമുഖങ്ങൾ തുറക്കേണ്ടി വരും എന്നുമാത്രം.